

Inv. nr. B 416

JACQUES-FRANCOIS-JOSEPH SALY (1717-1776)
BUSTE AF FREDERIK 5., 1754/1760
TERRACOTTA, KASTRUP

H: 101 CM

Den franske billedhugger Jacques-Francois-Joseph Saly kom til København i 1753, fordi han havde fået til opgave at skabe en rytterstatue af den enevældige danske konge Frederik 5. (1723-1766). Den skulle stå på Amalienborg Slotsplads i den nye københavnske bydel, Frederiksstaden. Indledningsvis formgav Saly en stor buste af kongen, og den betragtes i dag som en form for forarbejde til rytterstatuen. Busten var nemlig det første arbejde, som Saly skabte i Danmark og præsenterede for kongen – sandsynligvis for at demonstrere sine evner overfor monarken.¹

Der findes forskellige udgaver af Salys buste af Frederik 5., både hvad angår udformning, størrelse og materiale. Busten i Davids Samling regnes for at være en 1:1 reproduktion af afstøbningen af Salys modellerede buste fra 1754.² Den er skabt i uglaseret terrakotta og udført på fajancefabrikken i Kastrup, hvor man i tiden omkring 1760 reproducerede busten.³

Salys portræt af Frederik 5. er både repræsentativt og typisk for tiden. Den stærke, enevældige konge er iført en rustning, der understreger hans militære lederstilling, hvilket var den vanlige måde at skildre den af Gud udvalgte monark på i midten af det 18. århundrede. Elefantordenen, der sidder på den løst draperede kappe, angiver kongens høje rang og status. Derudover er Frederik 5.s hoved hævet en smule, med en let drejning, hvilket stemmer overens med det opvakte udtryk, som blev dyrket i samtidens portrætkunst.

Ud over kongebusten og rytterstatuen skabte Saly også andre værker i løbet af de 21 år, som han tilbragte i Danmark. Som direktør og professor ved Kunstakademiet påtog han sig f.eks. opgaven at tegne forlæg for flere af Akademiets medaljer. Derudover skabte han også buste, bl.a. af overhofmarskal A.G. Moltke samt af hofmaleren C.G. Pilo.

- ¹ *John Erichsen og Emma Salling: Fyrste og hest: rytterstatuen på Amalienborg: Udstillingskatalog, Københavns Bymuseum, København 1976, s. 43*
- ² *Originalmodellen, altså den første gipsafstøbning over Salys oprindelige lerarbejde, kan ikke påvises i dag. Sandsynligvis har det været den buste, som Saly afleverede til Kunstakademiet, hvor den blev inventariseret i 1759. Denne findes dog ikke længere på Akademiet. Marmorudgaven, som af flere kaldes for det originale værk, blev opstillet på Christiansborg Slot, hvor den gik til i slotsbranden i 1794. Se f.eks. John Erichsen og Emma Salling: Fyrste og hest: rytterstatuen på Amalienborg: Udstillingskatalog, Københavns Bymuseum, København 1976, s. 43-44.*
- ³ *Et tilsvarende eksemplar kan ses på SMK: Jacques Francois Joseph Saly, Frederik V i rustning og med elefantordenen, 1754, støbt ca. 1760, inv.nr. KMS5655.*